

Lovforslag nr. L 144. Fremsat den 28. marts 2008 af undervisningsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

lov om ændring af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.

(Fleksibel deltagerbetaling, betaling for sen kursusafmelding og udeblivelse og tillægspris for uopfyldte hold)

§ 1

I lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 956 af 28. november 2003, som ændret ved § 7 i lov nr. 334 af 18. maj 2005, § 4 lov nr. 593 af 24. juni 2005, § 5 i lov nr. 556 af 6. juni 2007, § 7 i lov nr. 561. af 6. juni 2007 og § 77 i lov nr. 562 af 6. juni 2007 foretages følgende ændringer:

1. § 6, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Staten yder tilskud efter 1. punktum til delvis dækning af udgifter til individuel kompetencevurdering i forbindelse med videregående uddannelser, når uddannelsen afkortes med minimum 15 pct. og ved udstedelse af eksamensbevis.«

2. § 6, stk. 2, nr. 6, ophæves.

3. I § 6, stk. 3, ændres »efter stk. 2, nr. 1 – 6« til: »efter stk. 2 «.

4. Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Undervisningsministeren fastsætter efter høring af Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse regler om deltagerbetaling for deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag fra erhvervsrettet uddannelse optaget i en fælles kompetencebeskrivelse og fastlægger en normpris. Deltagerbetaling består af normprisen og kan yderligere tillægges et beløb efter stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at enkelte eller grupper af uddannelser og dagpengeberettigede ledige med ret til selvvalgt

uddannelse fritages for deltagerbetaling eller dele heraf.

Stk. 2. Uddannelsesinstitutionen kan ved fastlæggelse af deltagerbetaling efter stk. 1 tillægge et beløb som betaling for en særlig tilrettelæggelses- og afholdelsesform ved deltagelse i en af de uddannelser eller et af de enkeltfag, der er nævnt i stk. 1. Det tillagte beløb kan ikke overstige et beløbsloft, som ministeren fastsætter. I annonceringen af udbuddet af en uddannelse eller et enkeltfag med deltagerbetaling, der indeholder et tillæg, skal institutionen specificere, hvad tillægget dækker.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan begrænse en institutions udbud af uddannelser og enkeltfag med særlige tilrettelæggelses- og afholdelsesformer og med deltagerbetaling efter stk. 2 for at sikre, at behovet for udbud af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse uden særlige tilrettelæggelses- og afholdelsesformer kan dækkes.«

5. Efter § 9 indsættes før overskriften »Forskellige bestemmelser«:

»Betaling i øvrigt

§ 10 a. Bestyrelsen for en uddannelsesinstitution kan beslutte, at institutionen ved tilmeldinger til alle arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse skal stille som vilkår, at der skal ske betaling efter stk. 2 - 6 og regler fastsat i medfør af stk. 7. Vilkårene kan kun gælde for arbejdsgiveres og

selvstændigt erhvervsdrivendes tilmelding af deltagere.

Stk. 2. Ved en tilmeldt deltagers udeblivelse fra uddannelsens første dag betaler arbejdsgiveren eller den selvstændige erhvervsdrivende 2.500 kr. for uddannelser med en vejledende varighed på til og med 37 lektioner og 3.500 kr. for uddannelser med en vejledende varighed på mere end 37 lektioner.

Stk. 3. Ved en tilmeldt deltagers framelding senere end en uge før uddannelsens første dag betaler arbejdsgiveren eller den selvstændigt erhvervsdrivende 1.500 kr. for uddannelser med en vejledende varighed på til og med 37 lektioner og 2.500 kr. for uddannelser med en vejledende varighed på mere end 37 lektioner.

Stk. 4. Dokumenterer arbejdsgiveren eller den selvstændigt erhvervsdrivende, at udeblivelse eller framelding skyldes lovligt forfald, fritages denne for betalingen.

Stk. 5. Såfremt en arbejdsgiver eller selvstændigt erhvervsdrivende erstatter en udeblevet eller frameldt deltager med en anden deltager, skal arbejdsgiveren eller den selvstændigt erhvervsdrivende ikke betale for udeblivelsen eller frameldingen. Det samme gælder, når uddannelsen eller enkeltfaget aflyses på institutionens foranled-

ning, medmindre institutionen aflyser på grund af udeblivelse på første undervisningsdag.

Stk. 6. Såfremt en arbejdsgiver betaler tillægspris for afholdelse af et hold med færre deltagere end det annoncerede minimumsantal, jf. § 10 b, skal arbejdsgiveren ikke betale for udeblivelse eller framelding.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om vilkår for betaling ved udeblivelse eller framelding.

§ 10 b. Uddannelsesinstitutionen kan aftale med en arbejdsgiver, at denne betaler en tillægspris for, at institutionen gennemfører undervisningen på en arbejdsmarkedsuddannelse eller et enkeltfag inden for en fælles kompetencebeskrivelse med færre deltagere end det antal deltagere, der i annonceringen af udbuddet af uddannelsen eller enkeltfaget er angivet som minimum for gennemførelse. Der kan tidligst indgås en sådan aftale fem dage før første undervisningsdag. Tillægsprisen kan helt eller delvist dække institutionens meromkostninger ved at gennemføre undervisningen med færre deltagere.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2008.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund.

Som følge af aftale med forligskredsen bag globaliseringspuljen (Regeringen (Venstre og Konservativt Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre) foreslås lov om åben uddannelse ændret for at skabe bedre mulighed for fleksibel afvikling af erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, mulighed for betaling for uopfyldte hold og mulighed for at opkræve betaling ved udeblivelse eller for sen afmelding.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter drøftede på et møde i september 2004 behovet for styrkelse af voksen- og efteruddannelsesindsatsen i Danmark. På denne baggrund blev der nedsat et trepartsudvalg, der på embedsmandsniveau skulle tilvejebringe grundlaget for de videre drøftelser mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter om mulighederne for at fremme målsætningen om livslang opkvalificering og uddannelse for alle.

For at Danmark skal kunne håndtere de udfordringer, der følger af globaliseringen og den teknologiske udvikling, og også udnytte de muligheder for øget velstand, der følger heraf, vil en videreudvikling af virksomhedernes omstillingsevne og de ansattes kompetenceniveau, mobilitet og sammensætning være af afgørende betydning. Udviklingen skal indeholde et mere fleksibelt udbud og en mere fleksibel tilrettelæggelse end i dag.

Hvis Danmark skal forblive et land med gode vel-lønnede job for de brede grupper på arbejdsmarkedet og en forholdsvis jævn indkomstfordeling, forudsætter det et højt videns- og kompetenceniveau i hele arbejdsstyrken og et fleksibelt arbejdsmarked. Voksen- og efteruddannelse har en væsentlig funktion i at fastholde og videreudvikle arbejdsstyrkens kompetencer. Alle dele af uddannelsessystemet skal bidrage til at sikre de nødvendige kompetencer i lyset af fremtidens udfordringer.

Målet er at skabe grundlaget for livslang kompetenceudvikling, opkvalificering og uddannelse for alle på arbejdsmarkedet. Det har været afgørende for udvalgets arbejde at skabe mulighed for, at flere får adgang og har lyst til at deltage i voksen- og efteruddannelse, og at der sker en styrkelse af de grundlæggende almene færdigheder, især for de kortuddannede og andre udsatte grupper herunder tosprogede med danskproblemer. Der er et stort behov for at styrke motivationen blandt faglærte og ikke mindst blandt personer uden faglært uddannelse.

Regeringen har sammen med de øvrige partier bag velfærds- og globaliseringsaftalen styrket rammerne for voksen- og efteruddannelse. Aftalerne sikrer et markant løft i indsatsen for at styrke de grundlæggende færdigheder blandt de mest udsatte grupper på arbejdsmarkedet og både voksenlærlinge- og jobrotationsordningen er blevet forbedret. Samtidig blev der afsat en midlertidig pulje på 1. mia. kr. til finansiering af offentlige driftsudgifter til mere erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse (til og med erhvervsuddannelsesniveau). Der er enighed om, at opkvalificeringsindsatsen for 15.000 flere ikke faguddannede medarbejdere inden for det offentlige serviceområde ikke må fortrænge en udvidelse af den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesindsats i den private sektor.

Udbetalingen af puljen blev gjort betinget af øget finansieringsbidrag fra arbejdsmarkedets parter til en styrket voksen- og efteruddannelsesindsats. Med aftalen blev der også taget initiativ til bedre tilbud til tosprogede, flere tilbud på videregående niveau, øget anerkendelse af realkompetence opnået uden for det offentlige uddannelsessystem og en bedre vejledning og rådgivning til beskæftigede og virksomheder.

Arbejdsmarkedets parter har på deres side samtidig styrket rammerne for voksen- og efteruddannelsesindsatsen med de fornyede overenskomster på det private arbejdsmarked i foråret 2007. Kompetenceudvikling udgør en vigtig del af aftalerne. Der oprettes blandt andet kompetenceudviklingsfonde, som skal under-

støtte medarbejdernes øgede brug af voksen- og efteruddannelse.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter har den 12. oktober 2007 indgået en aftale om markant styrkelse af den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelse gennem ændring af rammer og vilkår for afholdelse af arbejdsmarkedsuddannelse og enkeltfag fra erhvervsuddannelser. De kommende ændringer for vilkår og rammer vil skabe mulighed for en større aktivitet og bedre imødekomme af brugernes behov.

Som opfølgning på aftalen om udmøntning af globaliseringspuljen fra november 2006 har regeringen (Venstre og Konservative) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og det Radikale Venstre den 20. februar 2008 foretaget en samlet drøftelse af rammevilkårene på det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde, som understøtter regeringens aftale med arbejdsmarkedets parter af 12. oktober 2007. Med aftalen af 20. februar er parterne enige om at udmønte velfærds- og globaliseringsaftalen i en justering af takstniveaet på arbejdsmarkedsuddannelserne og en mere fleksibel og differentieret deltagerbetaling på arbejdsmarkedsuddannelserne gennem muligheden for finansiering af fleksibel afvikling af uddannelserne og fleksibel deltagerbetaling. Hertil kommer muligheden for at betale for et fuldt hold uanset antallet af deltagere og mulighed for at opkræve betaling ved udeblivelse eller for sen framelding. Forslaget følger denne aftale.

Forslaget vil blive undergivet lovovervågning. Lovovervågningen kan være med til at sikre, at de øgede muligheder faktisk anvendes, og at anvendelsen har blik for deltagernes behov. Se nærmere om lovovervågningen nedenfor pkt. 10.

2. Lovforslagets indhold.

Forslaget indeholder tre nye tiltag, som skal medvirke til at øge aktiviteten, gøre gennemførelsen enklere og mere fleksibel og styrke rammerne for arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag fra erhvervsuddannelser, optaget i fælles kompetencebeskrivelse, jf. nærmere nedenfor, 2.1. til 2.3.

2.1. Flexibel afvikling af erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

Deltagerbetalingen på arbejdsmarkedsuddannelse og enkeltfag fra erhvervsuddannelserne omfattet af en fælles kompetencebeskrivelse er i dag centralt fastsat til enten 500 eller 750 kr. om ugen. Det indebærer, at institutionerne ikke har kunnet tage ekstra betaling for fordyrende tilrettelæggelse og afvikling m.v. af uddannelserne f.eks. i form af virksomhedsforlagt ud-

dannelse, som der er stor efterspørgsel på. Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om, at uddannelsesinstitutionerne skal have lov til at få dækket en større del af deres omkostninger ved tilrettelæggelse og afvikling m.v. af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag fra erhvervsuddannelserne indenfor en fælles kompetencebeskrivelse.

Deltagerbetalingen vil blive sammensat af en normpris og et tillæg med et loft. Det er institutionernes opgave at fastlægge et tillæg ud over normprisen og inden for loftet, og institutionerne skal specificere de konkrete forhold, der fører til tillægget.

Taksterne fastsættes på de årlige finanslove ud fra en overordnet uddannelses- og finanspolitisk prioritering, således at et landsdækkende udbud tilgodeses bedst muligt inden for de økonomiske rammer. Taksterne er fastsat så de sammen med deltagerbetalingen samlet set muliggør gennemførelse af uddannelserne. Taksterne er dermed uafhængige af den enkelte institutions udgiftsdispositioner og omkostningsforhold. Det betyder i praksis, at det er de politisk fastsatte takster, der bør være styrende for ressourceforbruget på institutionerne og ikke omvendt.

Undervisningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler, der kan holde hele områder fri af deltagerbetaling, som det hidtil har været tilfældet på det pædagogiske og det social- og sundhedsfaglige område, men som også giver mulighed for, at arbejdsgiverne trods fritagelse for den del af deltagerbetalingen, der udgør normprisen, kan få adgang til at betale en til-lægspris for f.eks. særlig tilrettelæggelse og andre ydelser i tilknytning til uddannelsen.

Bemyndigelsen til at kunne undtage enkelte eller grupper af personer helt eller delvist fra deltagerbetaling tænkes bl.a. anvendt til fortsat at fritage dagpengeberettigede ledige med ret til selvvalgt uddannelse for deltagerbetaling (normpris og tillæg).

Det er ikke hensigten, at tillæg skal blive en generel betingelse for uddannelserne og enkeltfagene. Det foreslås derfor, at ministeren får beføjelse til at begrænse den enkelte institutions anvendelse af denne nye mulighed for fleksibel deltagerbetaling.

2.2. Betaling ved udeblivelse m.v.

Det har været et problem for institutionerne, som har planlagt uddannelser, når afmeldinger og udeblivelser har været talrige og påført institutionerne store udgifter ved aflysninger. Der foreslås derfor indført en adgang for bestyrelserne til at beslutte en betalingsordning for udeblivelse eller framelding senere end en uge før første undervisningsdag.

2.3. Betaling for uopfyldte hold

Det foreslås, at arbejdsgiverne også får en mulighed for at aftale en pris med institutionen, hvor arbejdsgiveren betaler for et fuldt hold beregnet på en rentabel holdstørrelse, således at arbejdsgiveren og institutionen er garanteret, at uddannelsen med sikkerhed gennemføres uanset antallet af tilmeldinger, udeblivelser og fræmeldinger.

Muligheden for at betale for en rentabel holdstørrelse vil også kunne omfatte områder, der i øvrigt friholdes for deltagerbetaling.

10. Lovovervågning

I forbindelse med skolernes adgang til at aftale et pristillæg til afholdelse og afvikling m.v. iværksættes en undersøgelse af det nuværende niveau for anvendelse af fleksible tilrettelæggelses- og afholdelsesformer. Denne undersøgelse gentages i foråret 2010 for at afdække sammenhængen mellem udviklingen i anvendelse af tillæg og udviklingen i niveauet for fleksible afholdelses- og tilrettelæggelsesformer. Der vil som led i lovovervågningen i forbindelse med de foretagne undersøgelser blive taget stilling til et eventuelt behov for lovændring.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommune og regioner

Af tabel 1 nedenfor fremgår de forventede økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner af

lovforslaget i perioden 2008-2010, såfremt disse vælger at benytte sig af erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Forudsættes en uændret uddannelsesaktivitet, skønnes merudgiften at være i alt ca. 15 mio. kr. i perioden 2008-2010. Merudgifter som følge af forslag om fleksibel afvikling af erhvervsrettet voksen og efteruddannelse forventes at udgøre op til 6 mio. kr. i perioden 2008-2010. Merudgifter som følge af forslag om betaling ved udeblivelse forventes at udgøre op til 4 mio. kr. i perioden 2008-2010. Merudgifter som følge af forslag om betaling for uopfyldte hold forventes at udgøre op til 4 mio. kr. i perioden 2008-2010.

5. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Af tabel 1 nedenfor fremgår de forventede økonomiske konsekvenser for erhvervslivet af lovforslaget. Merudgifter som følge af forslag om fleksibel afvikling af erhvervsrettet voksen og efteruddannelse forventes at udgøre op til 13 mio. kr. i perioden 2008-2010, såfremt erhvervslivet vælger at benytte sig af erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Forudsættes en uændret uddannelsesaktivitet, skønnes merudgiften at være i alt ca. 30 i perioden 2008-2010. Merudgifter som følge af forslag om betaling ved udeblivelse forventes at udgøre op til 9 mio. kr. i perioden 2008-2010. Merudgifter som følge af forslag om betaling for hold forventes at udgøre op til 8 mio. kr. i perioden 2008-2010.

Tabel 1: Oversigt over forventede økonomiske konsekvenser

Mio. kr.	2008		2009		2010	
	Stat, kommune og regioner	Erhvervslivet	Stat, kommune og regioner	Erhvervslivet	Stat, kommune og regioner	Erhvervslivet
Fleksibel afvikling af erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse	1	2	2	4	3	7
Betaling ved udeblivelse m.v.	2	5	1	3	1	1
Betaling for uopfyldte hold	1	1	1	3	2	4
I alt	4	8	5	10	6	12

6. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ikke miljømæssige konsekvenser

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

8. Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser i hovedtræk

Samlet set vurderes de forventede økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner af lovforslaget at udgøre op til 15 mio. kr. i perioden 2008-2010, jf. tabel 2 nedenfor. Samlet set vurderes de forventede økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

af lovforslaget at udgøre op til 30 mio. kr. i perioden 2008-2010, jf. tabel 2 nedenfor.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre-udgifter	Negative konsekvenser /merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Estimerede merudgifter på 4 mio. kr. i 2008, 5 mio. kr. i 2009 og 6 mio. kr. i 2010.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ændret administration, men ingen forventede mindreudgifter.	Ændret administration, men ingen forventede merudgifter.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Estimerede merudgifter på 8 mio. kr. i 2008, 10 mio. kr. i 2009 og 12 mio. kr. i 2010.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen EU-retlige aspekter	

10. Høring

Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Danske Landbrugsskoler, Erhvervsskolerne i Danmark, Foreningen af direktører og forstandere ved AMU-centrene, Danske Erhvervsskoler, Rektorkollegiet, SOSU-lederforeningen, Sygeplejeskolernes Rektorforsamling, Bestyrelsesforeningen for Social- og Sundhedsskolerne, Erhvervsskolen, Danske Studerendes Fællesråd, Social- og Sundhedsuddannelsernes Landsbestyrelse, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Transport og Logistik, Handel, Transport og Serviceerhvervene, Finansrådet, Håndværksrådet, Landbrugsrådet, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgivere, Dansk Metal, Fagligt Fælles Forbund, FOA, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Handelsskolerne Lærerforening, HK, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Centralorganisationen af Industriansatte i Danmark, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Offentligt Ansattes Organisationer, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Stats- og Kommunal Ansattes Forhandlingsfællesskab, Erhvervsakademirådet Rådet for de Grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse, Rådet for mellemlange Videregående Uddannelser, Rådet om kortuddannedes fortsatte uddannelse, Udvalget for de Grundlæggende Social- og sundhedsuddannelser,

Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af landsbysamfund, Sammenslutningen af Danske Småøer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Center for ligebehandling af handicappede, Dansk Blindesamfund, De Samvirkende Invalideorganisationer, Det centrale Handicapråd, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Danske Regioner, KL, Finansministeriet, Justitsministeriet, Velfærdsministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Kulturministeriet, Ministeriet for Videnskab Teknologi og Udvikling, Ligestillingsafdelingen, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Danmarks Evalueringsinstitut, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Personalestyrelsen, Rigsrevisionen, SU-styrelsen, UNI-C.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Tilføjes til § 6, stk. 1 om tilskud ved afkorting af en videregående uddannelse er en lovfæstelse af princippet om, at der på det videregående uddannelsesniveau vil blive udbetalt tilskud til individuel kompetencevurdering ved afkorting af uddannelserne med 15 % og ved udstedelse af eksamensbevis. Det indebærer, at tilskuddet følger resultaterne på det videregående niveau mens tilskud til individuel kompetencevurdering på det erhvervsrettede voksen- og efter-

uddannelsesniveau ikke er betinget af afkorting eller udstedelse af eksamensbevis for at sikre, at alle med behov for at få en sådan vurdering har mulighed for at det tilbudt.

Til nr. 2

Ændringen er en konsekvens af, at merituddannelse på pædagogisk grunduddannelse ikke længere udbydes.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af nr. 2.

Til nr. 4

Der vil efter forslaget være tale om, at større dele af uddannelserne kan være finansieret gennem deltagerbetaling. Deltagerbetalingen består af en normpris, som fastsættes af ministeren og eventuelt et af institutionen fastsat tillæg for særlige afholdelsesformer f.eks. med dobbelt lærerdækning eller ændret tilrettelæggelsesform eksempelvis afholdelse på arbejdsgiverens virksomhed og i weekenden. Ministeren fastsætter et loft over tillæggets størrelse. De erhvervsrettede voksen- og efteruddannelser, der omfattes af forslaget, er arbejdsmarkedsuddannelser, dog undtaget Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser (TAMU), og enkeltfag fra erhvervsuddannelserne, som er optaget i fælles kompetencebeskrivelser.

Med forslaget får institutionerne mulighed for fleksibel afvikling af erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse med bedre dækning af udgifterne end i dag. I forhold til situationen i dag, hvor tilskuddet til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse sammen med den centralt fastsatte deltagerbetaling skal dække omkostningerne og ikke kan kombineres med betaling for særlige tiltag som f.eks. afholdelse af uddannelsen på en virksomhed, vil institutionerne få mulighed for bedre dækning af udgifterne også ved fordyrende tiltag.

Loftet for tillægget er det maksimale beløb, som institutionen kan få pr. deltager ved en ændret afholdelses- eller tilrettelæggelsesform. Der kan være tale om flere forskellige ydelser i tilknytning til uddannelsen f.eks. hjælp til tolkning, afholdelse af uddannelserne om aftenen og andre ydelser i tilknytning til uddannelsens afholdelse og tilrettelæggelse.

Det følger af forslaget, at uddannelsesinstitutionen skal specificere indholdet af tillægget i annonceringen og der er dermed sikret en tilsvarende gennemskuelighed som på åben uddannelse, hvor der skal foreligge

et beregningsgrundlag for betaling fastsat af institutionerne.

Uanset en særlig tilrettelæggelse skal uddannelserne gennemføres efter deres formål. Det står den enkelte frit for at vælge den uddannelsesudbyder, som vil afholde uddannelsen efter den enkeltes ønske om fleksible afholdelses- og tilrettelæggelsesformer og til en acceptabel pris.

For at sikre udbud på normale betalingsvilkår for arbejdsgivere og kursister, der ikke har mulighed for eller ikke ønsker at betale tillægget til normprisen, skal institutionen fortsat tilrettelægge kursusudbud på normale betalingsvilkår. Denne uddannelsesaktivitet vil samlet set fortsat skulle udgøre hovedaktiviteten.

For at kunne sikre at dette opfyldes, foreslås det, at ministeren får mulighed for at begrænse en institutions udbud af uddannelse med særlig afholdelses- og tilrettelæggelsesform.

Til nr. 5.

Overskriften angiver, at teksten ikke længere angår deltagerbetaling, men derimod anden form for betaling udmøntet i to nye ordninger om betaling ved for sen afmelding og betaling af en tillægspris for et fuldt hold.

Ved forslaget gives adgang til at opkræve betaling for udeblivelse eller for sen afmelding. Det er beskrevet i loven, i hvilke tilfælde der skal betales samt hvilket beløb, der skal betales.

Et lovligt forfald foreligger, når der efter den pågældendes ansættelsesforhold kan tales om lovligt forfald.

Hvis uddannelsesinstitutionen aflyser på grund af egne forhold, skal virksomheden have godtgjort sin udgift til den fastsatte normpris og tillægsbetaling.

Efter forslagets § 10 b får arbejdsgiverne mulighed for at betale en tillægspris svarende til udgifter for gennemførelse af et rentabelt hold. Betaling af tillægsprisen skal bidrage til, at arbejdsgiveren, på trods af at institutionen kun har modtaget få tilmeldinger, kan få mulighed for at få medarbejderne på uddannelse på det tidspunkt, det passer arbejdsgiveren bedst og med den afholdelses- eller tilrettelæggelsesform, der ønskes.

En arbejdsgiver, der således ønsker at sikre sig, at uddannelsen bliver afholdt uanset antal tilmeldinger, frameldinger eller udeblivelser, kan indgå en aftale med skolen om betaling for holdet. Udgangspunktet er her det minimumsantal deltagere for gennemførelse, som institutionen har angivet ved uddannelserne annoncering. Arbejdsgiveren betaler herefter delta-

gerbetalingen for sine egne tilmeldte og fremmødte ansatte og derudover en tillægspris, der maksimalt kan svare til udgiften til de resterende pladser op til det angivne minimumsantal pladser. Har skolen optaget andre på holdet, der efter reglerne skal være åbne, bliver arbejdsgiverens tillægspris tilsvarende lavere.

Der vil stadig være et krav om, at uddannelserne markedsføres og udbydes åbent efter de almindelige regler herom, og der kan ikke nægtes ansøgere adgang, når der er ledige pladser. Der vill derfor ikke være mulighed for, at uddannelsesinstitutionerne kan indgå bindende aftale med arbejdsgivere om en tillægspris før tidligst 5 dage inden uddannelsens start.

Hvis nye deltagere umiddelbart inden uddannelsens start vil have plads på et hold, hvor en virksomhed allerede har aftalt at betale for uopfyldte pladser, skal disse deltagere have adgang uanset aftalen.

Til § 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2008, og der kan ikke indgås aftaler med virkning før lovens ikrafttræden. For en kursist, der allerede er tilmeldt eller ved lovens i krafttræden er f.eks. halvt igennem en uddannelse, kan der ikke kræves ekstra betaling efter denne lov.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

I lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 956 af 28. november 2003, som ændret ved § 7 i lov nr. 334 af 18. maj 2005, § 4 i lov nr. 593 af 24. juni 2005, § 5 i lov nr. 556 af 6. juni 2007, § 7 i lov nr. 561 af 6. juni 2007 og § 77 i lov nr. 562 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

§ 6. Staten yder tilskud til delvis dækning af undervisningsudgifter inkl. prøver og anden bedømmelse og udgifter til administration, ledelse og bygningsdrift ved åben uddannelse og ved supplerende uddannelsesaktiviteter efter § 2, stk. 2, jf. dog stk. 2, 7 og 8 samt § 4 om indtægtsdækket virksomhed.

Stk. 2. Staten yder tilskud til dækning af de udgifter, der er nævnt i stk. 1, jf. dog § 8 stk.3 ved følgende uddannelser og uddannelsesaktiviteter:

- 1) Arbejdsmarkedsuddannelser efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., dog undtaget Træningsskolens arbejdsmarkedsuddannelser (TAMU)
- 2) Enkeltfag på erhvervsuddannelser efter denne lov.
- 3) Deltidsuddannelser efter denne lov på niveau med erhvervsuddannelser og enkeltfag herfra
- 4) Enkeltfag på landbrugsuddannelserne efter denne lov.(er ophævet)
- 5) Enkeltfag på fodterapeutuddannelsen efter denne lov.
- 6) Enkeltfag på de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser efter denne lov. (er ophævet)
- 7) Deltidsuddannelser ved social- og sundhedsuddannelserne efter denne lov og enkeltfag herfra.
- 8) Merituddannelsen på pædagogisk grunduddannelse efter denne lov.

1. § 6, stk. 1, 2 pkt.:

»Staten yder tilskud efter 1. punktum til delvis dækning af udgifter til individuel kompetencevurdering på niveau for videregående uddannelser, når uddannelsen afkortes med minimum 15 pct. og ved udstedelse af eksamensbevis.«

2. § 6, stk. 2, nr. 6, ophæves.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 9) Individuel kompetenceafklaring efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og kompetenceafklarende forløb m.v. som led i grunduddannelse for voksne efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.

Stk. 3. Er ændret til: Staten yder tilskud til dækning af individuel kompetencevurdering i forbindelse med uddannelse og uddannelsesaktiviteter efter stk. 2 nr. 1 – 6 og i forbindelse med grunduddannelse for voksne efter lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelser (videreuddannelsessystemet) for voksne.

3. I § 6, *stk. 3*, ændres »efter stk. 2, nr. 1 – 6« til: »efter stk. 2 «.

4. Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Undervisningsministeren fastsætter efter høring af Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse regler om deltagerbetaling for deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag fra erhvervsrettet uddannelse optaget i en fælles kompetencebeskrivelse og fastlægger en normpris. Deltagerbetaling består af normprisen og kan yderligere tillægges et beløb efter stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at enkelte eller grupper af uddannelser og dagpengeberettigede ledige med ret til selvvalgt uddannelse fritages for deltagerbetaling eller dele heraf.

Stk. 2. Uddannelsesinstitutionen kan ved fastlæggelse af deltagerbetaling efter stk. 1 tillægge et beløb som betaling for en særlig tilrettelæggelses- og afholdelsesform ved deltagelse i en af de uddannelser eller et af de enkeltfag, der er nævnt i stk. 1. Det tillagte beløb kan ikke overstige et beløbsloft, som ministeren fastsætter. I annonceringen af udbuddet af en uddannelse eller et enkeltfag med deltagerbetaling, der indeholder et tillæg, skal institutionen specificere, hvad tillægget dækker.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan begrænse en institutions udbud af uddannelser og enkeltfag med særlige tilrettelæggelses- og afholdelsesformer og med deltagerbetaling efter stk. 2 for at sikre, at behovet for udbud af arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse uden særlige tilrettelæggelses- og afholdelsesformer kan dækkes.«

Gældende formulering

Lovforslaget

5. Efter § 10 indsættes:

»Betaling i øvrigt

§ 10 a. Bestyrelsen for en uddannelsesinstitution kan beslutte, at institutionen ved tilmeldingen til alle arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse skal stille som vilkår, at der skal ske betaling efter stk. 2 - 6 og regler fastsat i medfør af stk. 7. Vilkårene kan kun gælde for arbejdsgiveres og selvstændigt erhvervsdrivendes tilmelding af deltagere.

Stk. 2. Ved en tilmeldt deltagers udeblivelse fra uddannelsens første dag betaler arbejdsgiveren eller den selvstændige erhvervsdrivende 2.500 kr. for uddannelser med en vejledende varighed på til og med 37 lektioner og 3.500 kr. for uddannelser med en vejledende varighed på mere end 37 lektioner.

Stk. 3. Ved en tilmeldt deltagers framelding senere end en uge før uddannelsens første dag betaler arbejdsgiveren eller den selvstændigt erhvervsdrivende 1.500 kr. for uddannelser med en vejledende varighed på til og med 37 lektioner og 2.500 kr. for uddannelser med en vejledende varighed på mere end 37 lektioner.

Stk. 4. Dokumenterer arbejdsgiveren eller den selvstændigt erhvervsdrivende, at udeblivelse eller framelding skyldes lovligt forfald, fritages denne for betalingen.

Stk. 5. Såfremt en arbejdsgiver eller selvstændigt erhvervsdrivende erstatter en udeblevet eller frameldt deltager med en anden deltager, skal arbejdsgiveren eller den selvstændigt erhvervsdrivende ikke betale for udeblivelsen eller frameldingen. Det samme gælder, når uddannelsen eller enkeltfaget aflyses på institutionens foranledning, medmindre institutionen aflyser på grund af udeblivelse på første undervisningsdag.

Stk. 6. Såfremt en arbejdsgiver betaler tillægspris for afholdelse af et hold med færre deltagere end det annoncerede minimumsantal, jf. § 10 b, skal arbejdsgiveren ikke betale for udeblivelse eller framelding.

Stk. 7. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om vilkår for betaling ved udeblivelse eller framelding.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 10b. Uddannelsesinstitutionen kan aftale med en arbejdsgiver, at denne betaler en tillægspris for, at institutionen gennemfører undervisningen på en arbejdsmarkedsuddannelse eller et enkeltfag inden for en fælles kompetencebeskrivelse med færre deltagere end det antal deltagere, der i annonceringen af udbuddet af uddannelsen eller enkeltfaget er angivet som minimum for gennemførelse. Der kan tidligst indgås en sådan aftale fem dage før første undervisningsdag. Tillægsprisen kan helt eller delvist dække institutionens meromkostninger ved at gennemføre undervisningen med færre deltagere.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2008.

Stk. 2. Der kan ikke kræves deltagerbetaling for særlig tilrettelæggelse eller afholdelse af uddannelse eller enkeltfag efter § 8a, stk. 3 som affattet ved § 1, nr. 4 eller betaling efter § 10a som affattet ved § 1, nr. 5, for personer tilmeldt uddannelsen eller enkeltfaget før lovens ikrafttræden.

Til lovforslag nr. L 144. Skriftlig fremsættelse (28. marts 2008)

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. (fleksibel deltagerbetaling, betaling for sen kursusafmelding og udeblivelse og tillægspris for uopfyldt hold)

(Lovforslag nr. L 144).

Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og de øvrige partier bag globaliseringsforliget har som led i forliget besluttet at gennemføre en styrkelse af erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse indenfor rammerne af arbejdsmarkedsuddannelserne og enkeltfag optaget i en fælles kompetencebeskrivelse. Lovforslaget er en udmøntning heraf på baggrund af drøftelser mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter om mulighederne for at fremme målsætningen om livslang opkvalificering og uddannelse.

Med lovforslaget etableres en ny ordning på tre forskellige punkter, der alle vil hjælpe til at gøre den erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesindsats smidigere i forhold til tilrettelæggelse og afvikling af uddannelserne og dermed sikre et løft i indsatsen. De tre punkter er følgende:

1. Fleksibel og differentieret deltagerbetaling.

Med forslaget vil arbejdsgivere mod en vis ekstra betaling kunne få opfyldt deres efterspørgsel af ændrede tilrettelæggelses- eller afholdelsesformer som f.eks. forlagt undervisning på arbejdsgiverens virksomhed, dobbelt lærer-

dækning, aftenundervisning. Det er afgørende, at uddannelsens mål nås. Betalingen må ikke overstige et centralt fastsat beløbsloft og udmøntes lokalt som en del af deltagerbetalingen på den pågældende uddannelse. Institutionen er samtidig forpligtet til at have et udbud af uddannelser uden særlige tilrettelæggelses- eller afholdelsesformer.

2. Opkrævning af betaling ved for sen kursusafmelding og udeblivelse.

Betalingsordningen etableres til dækning af institutionernes udgifter i forbindelse med udbud af voksen- og efteruddannelser ved for sen kursusafmelding og udeblivelse fra kursus. Det er bestyrelsen for den enkelte institution, der beslutter, om institutionen skal anvende denne betalingsordning. Det er et krav, at betalingen i givet fald anvendes for alle arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en kompetencebeskrivelse og ikke kun i nogle tilfælde.

3. Tillægspris ved uopfyldte hold.

For at medvirke til at arbejdsgivere kan få sikkerhed for, at en uddannelse afholdes uanset få tilmeldinger eller stort frafald, er der i lovforslaget givet adgang til, at en arbejdsgiver efter aftale med institutionen kan betale for et helt hold. Optagelsen på uddannelsen skal, som det normalt er for arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag optaget i en kompetencebeskrivelse, i alle tilfælde være åben, og aftalen om betaling for holdet kan først indgås fem dag før uddannelsens start. Uddannelsen skal være åben for optagelse helt frem til starten.